

SAMTÖK ORKUSVEITARFÉLAGA

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið
Borgartúni 26
105 Reykjavík

Reykjavík 13. október 2025

2510001SO BG
Málalykill:50.22

Efni: Umsögn um áform um breytingu á lögum nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun vegna vindorku og verndarflokks áætlunarinnar.

Í umræddum áformum kemur fram að leggja eigi til breytingar á lögum til að skýra reglur um meðhöndlun vindorku innan rammaáætlunar. Segir síðan að virkjunarkostir í vindorku verði undanþegnir þeirri meginreglu laganna að þeir séu bindandi gagnvart skipulagsvaldi sveitarfélaga.

Skipulagsvald sveitarfélaga

Samtökin taka undir umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga og meginmarkmið og leiðarljós er koma fram í stefnumörkun Sambandsins um að skipulagsvaldið sé einn af hornsteinum sjálfstjórnarréttar sveitarfélaganna sem skal virða og ná til alls lands sem og haf- og strandsvæða.

Samtökin telja því að þær breytingar sem eru lagðar til, um að virkjunarkostir í vindorku verði undanþegnir þeirri meginreglu laganna að þeir séu bindandi gagnvart skipulagsvaldi sveitarfélagi, séu í samræmi við sjálfstjórnarrétt sveitarfélaga.

Samtökin leggja einnig til breytingu á núverandi 7. gr. laganna þannig að sveitarstjórnnum sé eingöngu skylt að aðlaga skipulagsáætlanir við nýtingarflokk og verndarflokk en ekki biðflokk líkt og tíðkast í dag. Það er ekki ásættanlegt að virkjanahugmyndir sem óljóst er hvort fari í nýtingu eða verndarflokk séu að hafa áhrif á skipulagsvald sveitarfélaga.

Samráð verkefnisstjórnar við sveitarfélög

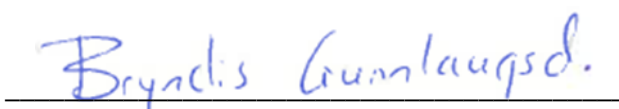
Í 10. gr. laganna er fjallað um verklag og málsmeðferð og leggja samtökin til að súa grein verði einnig endurskoðuð samhliða væntanlegum lagabreytingum vegna vindorku. Að mati samtakanna er ekki gengið nógu langt í 10. gr. laganna til að tryggja gott samráð við sveitarfélög. Líkt og kemur fram hér að ofan er í lögnum gengið á skipulagsvald sveitarfélaga og er því nauðsynlegt að verkefnisstjórn hafi gott samráð við sveitarfélög strax frá upphafi þegar virkjanahugmyndir eru teknir til meðferðar hjá verkefnisstjórninni. Er því lagt til að lögfest sé að sveitarfélög fái sent afrit af gögnum þegar virkjunarhugmynd er vísað til verkefnisstjórnar og að verkefnisstjórn skuli hafa formlegt samráð við viðkomandi sveitarfélög en ekki sé fullnægjandi að samráð við sveitarfélög sé hluti af almennu samráði verkefnisstjórnar. Er sérstaklega mikilvægt að faghópur 3 hafi gott samráð við sveitarstjórnir sem hafa bestar forsendur til þess að meta samfélagsleg áhrif virkjanahugmynda.

Að lokum

Það er von Samtaka orkusveitarfélaga að tekið verði tillit til framangreindra ábendinga við frekari vinnslu við gerð lagafrumvarpsins og lýsa SO sig reiðubúin til frekara samráðs um málið.

Virðingarfyllt

f.h. stjórnar Samtaka orkusveitarfélaga

Bryndís Gunnlaugsdóttir
starfsmaður Samtaka orkusveitarfélaga